

2020-11-23

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr ÄLN 2020/103

Äldrenämnden

Hur ska Nacka bli en attraktiv och hållbar arbetsgivare inom äldreomsorgen

Politikerinitiativ den 30 september 2020 av Ninni Lindberg (MP)

Förslag till beslut

Äldrenämnden noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i politikerinitiativet.

Politikerinitiativet är därmed färdigbehandlat.

Sammanfattning av ärendet

I politikerinitiativet föreslås att äldreheten utreder hur Nacka kommun kan bli en attraktiv arbetsgivare med fokus på utbildning, arbetsmiljö och ledarskap. Äldrenämnden är inte arbetsgivare för anordnarnas personal, nämndens roll som huvudman är att skapa förutsättningar för anordnarna att vara attraktiva arbetsgivare oavsett om de är kommunala eller privata. Äldrenämnden är heller inte arbetsgivare för äldrehetens personal, det är kommunstyrelsen.

Det finns för närvarande statliga stimulansmedel för anordnarna att ta del av som kan användas till kompetensutveckling. Det finns även stimulansmedel för att skapa goda förutsättningar för vårdens medarbetare inom den kommunala hälso- och sjukvården. Kommunfullmäktige har beslutat om större höjningar av checkbeloppen i äldrehetens kundval. Höjningarna kan ytterligare bidra till utveckling inom utbildning, arbetsmiljö och ledarskap.

Förslagen i politikerinitiativet

I politikerinitiativet föreslås att äldreheten utreder

- Hur Nacka kommun som arbetsgivare ska göra för att bli en attraktiv arbetsgivare?
- Det krävs krafttag inom utbildning, arbetsmiljö och ledarskap, hur vill Nacka kommun konkret arbeta med dessa områden?

Bakgrunden till frågorna är att Sveriges kommuner och regioner har beräknat att antalet äldre blir fler och nyanställda inom hemtjänsten varje år uppgår till 15 000. Politikerinitiativet beskriver vidare att det är bråttom med detta, pandemin har visat oss nödvändigheten av en väl fungerande hemtjänst.

Enhetens utredning och bedömning

Arbetsgivaransvaret för kommunens anordnare ligger inte på äldrenämnden

I kundvalet för hemtjänst, ledsagning och avlösning finns endast privata anordnare. I kundvalet för särskilt boende för äldre har kommunens egenregi ansvar för 4 av 14 anordnare och för dagverksamheten är kommunen anordnare för samtliga verksamheter. Äldrenämnden är inte arbetsgivare för anordnarnas personal. Äldrenämndens roll som huvudman är att skapa förutsättningar för anordnarna att vara attraktiva arbetsgivare oavsett om de är kommunala eller privata.

Äldreenhetens rapport "Hemtjänst 2.0" från den 18 augusti 2020 har föreslagit åtgärder som kan göra hemtjänstanordnare mer attraktiva som arbetsgivare. Det finns för närvarande statliga stimulansmedel för anordnarna att ta del av som kan användas till kompetensutveckling, specialisering genom certifiering, ökade kunskaper i det svenska språket och studier på betald arbetstid. De statliga stimulansmedlen möjliggör grundläggande utbildning och vidareutbildning för medarbetare inom äldreomsorgen. Det finns även stimulansmedel för att skapa goda förutsättningar för vårdens medarbetare inom den kommunala hälso- och sjukvården. Stimulansmedel har beviljats ett antal anordnare, vilket kommer att bidra till en bättre arbetsmiljö för omsorgspersonalen.

När det gäller arbetsmiljön för anordnarnas personal ställer kommunen krav i auktorisationsvillkoren för kundvalen. Kraven följs upp av äldreenheten genom de granskningar som regelbundet genomförs. Rapporten "Hemtjänst 2.0" föreslår tydliggjorda krav på anordnarens ansvar att följa gällande arbetsmiljölagstiftning samt en anpassning till att följa skolverkets nationella yrkesprogram för vård och omsorg. Avseende ledarskap ställer kommunen krav på erfarenhet och utbildning på den som utövar den dagliga ledningen, men detaljstyr inte hur ledarskapet ska utövas.

Utöver nämnda stimulansmedel har kommunfullmäktige beslutat om en större höjning av checkbeloppet i äldrenämndens kundval. Höjningen kan ytterligare bidra till de förbättringar som efterfrågas inom utbildning, arbetsmiljö och ledarskap.

Arbetsgivaransvaret för äldreenhetens personal ligger på kommunstyrelsen

Av kommunstyrelsens reglemente framgår att kommunstyrelsen är personalorgan och ansvarig för arbetsmiljöarbetet. Nämnderna har inget ansvar för arbetsmiljöarbetet och att hålla sig informerade om detta, ansvaret ligger på kommunstyrelsen. I kommunstyrelsens delegationsordning anges hur arbetsmiljöuppgifter fördelas av kommunstyrelsen ner till enhetschefsnivå. Kommunens personalenhet stödjer kommunens chefer i personalrelaterade frågor.

Kommunstyrelsen antog den 24 september 2018 kommunens medarbetarpolicy som bland annat beskriver kommunens förhållningssätt för att skapa attraktiva arbetsplatser och utgångspunkter för kompetensförsörjning samt lönesättning. Medarbetarpolicyn är även kommunens arbetsmiljöpolicy.

I medarbetarpolicyn beskrivs att allt arbete utgår från Nacka kommuns styrmodell. Kommunen arbetar för att främja hälsa, ett hållbart medarbetarengagemang och en god arbetsmiljö. Innehållet är delvis formulerat som en riktning för arbetet, exempelvis att kommunen ska främja hälsa och eftersträva att alla medarbetare har balans mellan arbete och fritid. Det framgår även att varje arbetsplats ska identifiera risker och prioritera åtgärder för en sund, trygg och säker arbetsmiljö.

Nacka kommun har en chefs- och ledarstrategi, beslutad 2013, som beskriver hur kommunen ska attrahera, rekrytera och utveckla chefer. Varje år genomförs en medarbetarundersökning som berör många olika aspekter av arbetsmiljöfrågor liksom frågan om kommunen uppfattas som en attraktiv arbetsgivare. Alla enheter arbetar systematiskt med resultatet av medarbetarundersökningen i samverkan med medarbetare och fackliga organisationer.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Förslagen medför inga ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Konsekvenser för barn

Förslagen medför inga konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Politikerinitiativ: Hur ska Nacka bli en attraktiv och hållbar arbetsgivare inom äldreomsorgen?

Ellinor Egefors
Enhetschef
Äldreheten

Carina Smith
Kvalitetsutvecklare
Äldreheten